

Sygn. akt III Ca 71/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2015 roku

Sąd Okręgowy w Łodzi III Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Izabela Wawrzynkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2015 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W.**

przeciwko **Ł. K.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kutnie

z dnia 10 października 2014 roku sygn. akt I C 436/13

I. zmienia zaskarżony wyrok na następujący:

1. **oddala powództwo;**

2. **zasądza od (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W. na rzecz Ł. K. kwotę 197 (sto dziewięćdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;**

II. zasądza od (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W. na rzecz Ł. K. kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III Ca 71/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 października 2014 roku sygn. akt I C 436/13 Sąd Rejonowy w Kutnie zasądził od Ł. K. na rzecz (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W. kwotę 1 254,98 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 lutego 2013 roku i kwotę 210 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego orzeczenia złożył pozwany, który zaskarżył wyrok w całości i zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebrany w sprawie materiałem dowodowym przez przyjęcie, że sprzęt do odbioru Internetu i telewizji satelitarnej był sprawny, nie zapoznanie się z treścią § 2 punktu 5 umowy, zgodnie z którym jeśli abonent nie dokona

rejestracji lub nie ma możliwości technicznych do świadczenia usługi, umowa wygasa. Wskazując powyższe podstawy apelacyjne pozwany wniósł o uchylenie wyroku w całości oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje.

Apelacja jest zasadna w tym zakresie, w jakim kwestionuje istnienie w stosunku do obecnego powoda zobowiązania pozwanego, ale z innych przyczyn niż podniesione w apelacji.

Zagadnienie legitymacji czynnej powoda przynależy do prawa materialnego i tym samym podlega badaniu przez sąd odwoławczy niezależnie od treści zarzutów przywołanych w tym zakresie w apelacji. Rozpoznając sprawę na skutek apelacji sąd drugiej instancji nie jest bowiem związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego. Zastosowanie właściwych przepisów prawa materialnego jest obowiązkiem sądu odwoławczego (uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07). Sam fakt niezaprzeczony może zostać uznany za przyznany, jednak tylko w wypadku spełnienia przede wszystkim warunku, by strona przeciwna wiedziała, że posłuży on na równi z wynikami dowodów do poczynienia ustaleń faktycznych. W takim stanie rzeczy obowiązkiem sądu (przewodniczącego posiedzenia) jest uprzedzenie strony o konsekwencjach zaniechania wypowiedzenia się co do tego faktu. Jednakże legitymacja czynna jako kwestia prawa materialnego podlega badaniu niezależnie od zarzutów apelacji. Legitymacja czynna, jak i bierna jest opartym na prawie materialnym uprawnieniem do występowania w charakterze strony w konkretnej sprawie sądowej. Wymóg jej posiadania stanowi przesłankę merytorycznego rozpoznania sprawy, badaną przez sąd w chwili orzekania, gdyż jej brak po stronie choćby jednej ze stron postępowania skutkuje oddaleniem powództwa

Zagadnieniem kluczowym dla oceny legitymacji czynnej powodowego funduszu sekurytyzacyjnego było w tej sprawie ustalenie, czy powód nabył wierzytelność od pierwotnego wierzyciela.

W pierwszej kolejności należy przytoczyć art. 509 § 1 kc, zgodnie z którym wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2 art. 509 kc). Na skutek przelewu wierzytelność cedenta (dotychczasowego wierzyciela) przechodzi na cesjonariusza (nabywcę wierzytelności) w takim stanie, w jakim dotychczas istniała. Zasadniczo cesja nie wpływa na kształt wierzytelności, zmienia się jedynie podmiot uprawniony do żądania świadczenia.

Z dołączonej przez stronę powodową umowy ramowej cyklicznej sprzedaży wierzytelności z dnia 28 marca 2012 roku oraz z porozumienia nr 5 do umowy ramowej cyklicznej sprzedaży wierzytelności zawartej pomiędzy (...) SA w W. a powodowym Funduszem w żaden sposób nie wynika, iż jej przedmiotem jest wierzytelność przysługująca wobec strony pozwanej. Umowy te bowiem określają ogólne zasady sprzedaży wierzytelności. Tym samym dokument ten nie potwierdza, aby powodowy Fundusz nabył wierzytelność przeciwko stronie pozwanej i wstąpił w miejsce dotychczasowego wierzyciela, co z kolei uprawniałoby go do żądania spełnienia świadczenia. Konsekwencją nie wykazania przez powoda, iż umową przelewu doszło do przeniesienia na powoda wierzytelności przysługującej zbywcy wobec pozwanej, jest również nie wykazanie zakresu i stanu tej wierzytelności. Powód wprawdzie załączył dokument w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, ale wobec nie wykazania, iż miał miejsce przelew wierzytelności objętej żądaniem pozwu, za nieudowodnione należało także uznać, iż doszło do nabycia tej wierzytelności przez powodowy fundusz sekurytyzacyjny. Biorąc zaś pod uwagę zmianę stanu prawnego, spowodowaną uznaniem przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 25 lipca 2011 r. (P 1/10, Dz. U. Nr 152, poz. 900) art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych w części, w jakiej nadaje on moc prawną dokumentu urzędowego wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, za niezgodny z art. 2, 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji, aby udowodnić istnienie dochodzonej przez fundusz wierzytelności i jej wysokości, nie wystarczy przedłożyć sądowi wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu, bez potrzeby wskazywania tytułu, ani okoliczności, w jakich zobowiązanie powstało. Powołane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego skutkowało powrotem do zasady w postępowaniu cywilnym, iż to

powód – w sporze z konsumentem – pozwany, musi udowodnić istnienie dochodzonej wierzytelności, okoliczności jej powstania oraz jej wysokość.

Powyższe skutkuje uwzględnieniem wniesionej w sprawie apelacji wobec niewykazania legitymacji czynnej powodowego Funduszu bez konieczności badania zasadności pozostałych zarzutów w niej zawartych i w efekcie zmianą w trybie art. 386 § 1 kpc przez Sąd Okręgowy w Łodzi wydanego przez Sąd Rejonowy wyroku. Zgodnie z zasadą akcesoryjności kosztów procesu (art. 99 kpc w związku z art. 98 § 1 kpc), merytoryczna zmiana wyroku spowodowała konieczność zmiany rozstrzygnięcia również w zakresie kosztów procesu. Na koszty te składało się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego ustalone w wysokości stawki minimalnej, zgodnie z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu wraz z opłatą skarbową. O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono art. 99 kpc w związku z art. 98 kpc i 108 § 1 kpc oraz § 6 pkt 2 i § 12 ust. 1 pkt.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349. ze zm.).